

MIC. # 9963 (RAB. 1678)

GOTTSSHLICK, ELYAKIM.

געטשליק, אליקים.

HAGAHOT HIDUSHIM LE-TUR
YOREH DE' AH.

הגהות חידושים לטור יורה דעה.

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

[16--]

ASHKENAZIC SCRIPT

הוצאת והכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

הנה אלהי ישראל בראשית יום ראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון

אשר בראשית יום ראשון בראשית יום ראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון

אשר בראשית יום ראשון בראשית יום ראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון

אשר בראשית יום ראשון בראשית יום ראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון

אשר בראשית יום ראשון בראשית יום ראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון
ביום שבת הראשון ביום שבת הראשון

לשון כהן אחט דאטעכחא בסאמוע דלכא כל בעבור שריאית כתוב כפאן ביונדוס
הנה דברים רבים פי אחד בטעם כפאן וא בטעם רנא וא בטעם זי אמרת אכח
פי אחד דרך כלל שהוא לקט מדרך הדברים הללו ועליו אין להוסיף ולא לגרוע וענין
הפ' הוא מדברי רש"י וזרין שתרע שמכואר אגמ סי' מא דמחט שנמצאת בכבוד ולד
העב טהר כפי הונב דהוא ולד החן בחלל הבהמה טרפה לפי שחושטין טמא נכנס דרך
חוטט להדקין ועבה לסדקין ונכנסה להכבוד ואם לך העב כפי הראש ולד הדק טל המתט
כפי הונב כער דאז אומר דנכנסה דרך חוטט והדקין ועבה אכבוד דלכד העב טל אז
ליעב בכבוד ולקצו חולין דדרך הסימפון בא טעם " ואחר שכתבת זה נפכט דברי ה
הטור כפאן טל יהיה נקב טעם : וכבר תרע דהאב באווחו לכד שהוא כפי הראש
הוא כחכ וטעם הוא פתח ובאווחו לך שהוא לפי הונב הוא לך נחדה / וכל דבר שהוא רחב
כבר אחד וק"ל כבר אחד קאי אלד הרחב אמטה ולד הילך אמלה כי טן מעמיד טלן וענין
כשהוא ולד הראש אמטה כמו שהוא דלניה ען חוד האב במקום שהוא פתח קניו אמלה
נאקום הפתח קניו אמטה) ועל זה כתב הטור כשאשתכח המחט בסאפון האב דלית
ליה דוכחא למיפן כלום שהסאפון הוא כפ' קטן דאז אומר שנכנסה דרך הסימפון כבר
העב טלן) ואמר למיפן כלומר אצורה וליכנס) נאסיק וכי רישא לתראי כלום ט
שהכעט המתט דהוא ולד החד טלן ולד המתט טבלב דהיינו ללד הראש טל הבהמה
שמחט בחודה ולד הראש וקרא זה לתראי כי הוא טעם רחב ונכנס) נאסיק דכמה
דעה נקובי כלל דאחר שהיא כבר העב כפי הונב חושטין שנכנסה דרך חוטט
להדקין ועבה והדקין ונכנסה להאב כמו שחושטין ופי' כבר וכמעט) נאסיק אכל קומא
אמת. כל כשהיא כבר העב טלן כפי לך הרחב טלן האב שהוא קניו אמטה דהייט ט
שהוא כבר העב לפי הכעט טל הבהמה וכלד החד טל המחט כפי הקב דאז אז אומר

שנכנסה

טענפס דורך הוטט אהרין ונקבה אהרין ונכנסה אהר דאע אינגל בלד העב שלו באפי
 מעלה דהא'נד העב באפי מעלה הוא ואת מוכרחין אומר דאע נכנסה אלא סמפן הריאה
 וזע אעילו אלא במאפונע רבה ומסיק לויט דאמא בהדי דשעלא כו' דא דאמא הימא מאחרי
 טענפס דרך הסמפן איך נכנסה עז חלו האב דלויט דאמא מתוך שעולתו נ' דא כיחה
 נטעה טהיט יתטעש ^{עלמה אפעמל} נכנסה עז האב בחזקה . ומע סטהלה דא
 סעה המחט אבד מעה וקאי אריאה ואמר מתוך שעעלה פאטה סימפונע רבא זו
 את המחט עז האב . ומסיק ואחזקני איסורא כו' דא דאין אומר מתוך סעעלה ילצה
 המחט מסמ אקוס אחר ונקבה וחורה אקומה דא מחזקין אסורא . ס' י' אפול
 דברי העור נ' והנה פ'ט עז לויט דאמא בהדי דשעלא כו' הווא מדברי רעל
 אמס אולק אדמא מדברי רזע . והנה דע כי אפי מעה טפי דברי הכי חסור
 הינו דברי העור סהרן אהרין מהא דאקמן סו' ג' ג' מחט מחט . וכאמח
 מדברי הכי נכונ' בדברי הרטכא ^{אפי} הא הערע דברי בהרן דה האו
 אהרעכא בהה ^{אפי} הרעור דון יו ע' פי / וכי כבוד איסבא מדברי ה
 העור וכח דאמ' (וכי בהלכותינו והכינו הכי בס' / ג' א' כדון ^{אפי} /
 המחט ^{אפי} בחורה טאה באפי הונק טריפה דחוטטין טמא ניגבה
 דרך כניסתה ואמ' דע בלד העב טאה באפי הונק כשירה . וע' דברי
 האו צריכין אמדע דברי בהרן ^{אפי} טבתבוסט ^{אפי} הרעכא כפי הכי אבא דברי
 העור מופר חין אפכט כמו שפי רעל וכ' ג' :)

סוף

ואסלא הניח הטק ואלו כטרה הא דכל כביט דגניו האז ככי כתב עז ואין מן
המליטיא דהאב בלח עב ואפסר דהוי נקב מפולט בטפוט האב מנד זה אנה ואינו
אתך דחלו וקאל ואסלא הניח כול כסר ועין בכו עמי בעשן אחר

לסוף

מחטא דמשבחא בליכא בו עין בב' א' שפויט דברי רבינו עב שט דרבי
והקטע על פי הראשון אבל גטע בענע אמסור אפכ ססוקי המחט אקוב נא
נראה דודאי היכא טכומי וודאי איקוב אמסור דהוי כאלו נקב עתה טהם דברי
ה' מחטא דמשבחא בו אשך דחויק בה סוס כיעותה אמסור מוטמ דסופה
וודאי אקוב נהמ כי משבחא בו בגווי כי מ' טהמחטא אמה לב במחטא
ואינה יכול למיץ מ' דאז אצא בהדי טעא וכי כיטא אמה פי דוקא טדיטא
אמה דאז וודאי דאז דאז פי דכמו טהיא באה אטה כראטה כך יכד אמה
ויקוב כאלו ניהיה וודאי נקוב דאינה יכול אצא בהדי דטעא דאז אחר ט
טמכות במקום לב חק האב אמה נאז וודאי חבד אמה כתך הכל ויקוב
אל קופא אמה אפי' דמנחת בליכא בגווי במקום הלב אינה יכול איקוב אמה
ביסא או עילא אז בפימפוט דכ' פי כמ' ונה' אואו עיל' בו אמה פי
היכא דכיטא אמה ומנחת בסימפוט לב פטיטא כשר מאחר שאיני
וודאי פחד אטה ותקוב דאמתיק דילמא בהדי דטעא פאטה אה יופי הקופא
אמה ומנחת בסימפוט טדה דאמה אינה יכול אקוב קופא וקא כחול
דילמא בהדי דטעא דמחור המחט וחק בתקוב כראטה בדרך היקוב אנה כ
כה' ואמתיק איסרא כל באמר מאחר שאינה וודאי טמפיה איקוב או אפי' מן
אלא דוקא היכא טוודאי סופה איקוב וכן אמן מאחר בפחה טקומה היכא
דיט' וויא' אסכין מלימ סופה נהיכא טיט מפי' אפי' מוטמ סופה הוא
בו א' ימ' דקוב כספר ודקל

ואתה חזר העבא לפניך אף ישמחו השבת חכד העבט . וזהו שאמר דודי והבנות כלערי
ישראל כל של ישראל יבואו כיום השבת כלערי הארץ כהלכה . והם שבעי בית המדרש
לשמוע התורה והדרשה . וזהו צדק כלערי ירושלים . מפני שהם קבא התורה כפי שכל כי
מציון קבא לתורה וקדש ה מירושלים .

ואתה חזר העבא וקרא לפניך אף ישמחו השבת חכד חכדן קדשו שמוי ולא תבטחו מלוא
מכתבכם כשטוחו ולא יודעו מרבות לילות ויום כל מלכות או תשלו . וזה הכל אף
ישמחו השבת חכד חכדן כאפי אמר .

ואתה חזר העבא להזהיר אותם שבעם אחרת על אלו שתי שמיות שאתם בני אהרן
הדבר . כדרך העבא לפניך את דבריו כאלו שומת . וזהו שאמר וקדשם חתיוס
השבת כאפי ציות את המצוות . כל ישימא את השבת ויקדשו אותה כלפי שמיות
שאמרו להווא שמירת השבת חכד חכדן . שמירת השבת חכד העבט . כאפי ציות
את המצוות . כל כי ים מכתבכם ציות שישמרו את השבת כפי שמיות שאמרו
אחיבן צוה אותם דברי ושמרו כי ישמרו את השבת לשמור את השבת לודותם
כדור עולם שם וכן כי ישמרו את השבת לשמור את השבת לודותם
ואת האף וצום השבת שבת וינבט .

ומכל אור כי כפון צוה אותם . כי נכוס השבע שבת וינבט סתה שבת . כל
שמירה אותם שישמרו את השבת כפי דברי שאמרו . וזהו כי שמיות כפון
שפני וינבט . כל שישמרו השבת כי כפון כאפי אמר .

וכן אמר כי קדשו אתה הנהיג העבא יודע על שמירת השבת שמוח המצות . כי
שמירת השבת כלפי שמיות שאמרו שמוח שמירת חכד חכדן ושמירת חכד העבט
הוא כלל המצות . כמו שאמר רזל מלוא שמוח . שדור שתי שמירת חכד חכדן כל
דהטוח את כל שמירת כמו שאמרו . ואמר את השבת כלפי שמיות שמוח שמירת
השבת חכד חכדן שדור אפסר מאמרה . ושמירת השבת חכד העבט שדור
לשמור כדברי תורה .

אף מכל מה שאמרו את שמוע כי השבת הוא יום האופן לכן לעומן כדברי תורה
ושמור כשבת היום הנקרא שבת הנקרא יאוי וכוא ולשמוע דברי אפי חיים .
ולכן קרא שבת הנקרא ואמר משה סיבות . האמת כי הדין כל כי קדשו ושמור חכד
סיה חיים ולכן קרא שבת הנקרא שם שאמר רזל אתה קרא חכד חכדן שם שמור שפון
שיה דברי / והם סיפור הקדש . ושמוע זה קרא כי שבת הנקרא .

והטעם הטע שנקרא שבת הנקרא . מפני כי השבת מורה על חידוש השלום .
כי קדש כמו שהיה הקדש . וזהו כי קדשין למד הימים ימים קדשו . לא השבת כלפי
ולכן קראו לו שם צונחם שהשבת דווקא קרא שבת הנקרא . ולא ימים האחרים .
ודם כי השבת מורה על חידוש השלום וזהו כי השלום כלפי ימים וכלפי שבת וינבט
ולכן שאמר מורה ויכולו את אמרו . אמר שמור מפני שאמר מורה . שדות על קדש
שבת השלום כלפי ימים . ולפי שפירש היה ארון ודבוק כפי שלו וכפי כפי כלפי
שם מיי . מאפי מלפני קדשו לא ידעת את . ואמר השלום על שבת שם שפון
ולכן מכל מה שמוח ראש לכל המלה . ונכון שהוא ראש לכל המדע .

העתים

הלמנרשים ובלוף המבס במכר קהלת נשכס וע
ועוסכרר מלקיהס כבעס הרע נהטנכ לפי הלמנרסי

ולמעלס כהמך שיכר השטבה מלס נהלשך פועט כשנני פלליס
נפנטיהסיס ימר נהנירסס מהררי כנך היכנז כמנח כלעס כס לכך
לעה צס טנכ נצס כע נהשלשלוניס זה צמר זה כבקרנך נלנר נשעס
מסכך הולר כלקשטי שוכן ינידע לרנטיה הנולבר כל לונר ענה
הצרס כע"ה כקרימה הקלמה למני הנה כן ימה לסס למדיקזס
שחולתן יסניס וסנכן שלנה כנ צומנין לניס שלט ונולס כעבור
לונר סחר רכרין ימיר י"ה יי יכין פרוטס כן נלנר ילכר הוצרס לז -
היה נלון נברו ס"ז להככמ עקס כלנר חחולך ארמון יושר ירחה
לעליך ככשכך מעשינ נהינז לצנע כושננה אורס נמה שנהככמ
כה כונס הכרעס לפיכך צמר נ"ה לל"ה חצנה רכמינז על ההנריס
שעהס נלכ"ז הפנעל ה"ה חן הקל כבל ז"ל להס נעכככר לרנולד
סרה נחמייהס נ"ה לנ"ה השנע סכור סכנז על חנה לכן ננינר
כן ס"ז על הינלר שוככנריה לרמננה כוכככס נכמינהינז חנה
חמייה נלמטה כנרע ננינר כמנך למכס עס זה ער ללנר על הוצכ
נעה לננה על הצס כננר כנן נע"ה ככו לסייס כסנך העביס כשכ
העלביס כנן קיילוז נהשנך הלניס שלז נהי נברנז לשכך נלכרנמך
כנן כננע הנפליס אמלס נ"ה לנ"ה נ"ה לנ"ה נ"ה לנ"ה סנעס
נעל הילניס לננה נ"ה לנ"ה חלנר כמ כנן הקשה ככך כל הוצ"ו נכ"ה
כל לנין צונסיין צמר נ"ה לה"נ נ"ה לנ"ה לנ"ה לנ"ה לנ"ה לנ"ה
כנרנך נלככננין נכטן שלז סימך ללעשיהס כלנכ כלו סיניך עס
שיהינ ארמננה לסנלוצהינ ככנין כנן ללי שלז כלז כנע לפיכך
ענ"ה נ"ה לפנך שפנ"ה נל"ה נ"ה לנ"ה כנע היכנע נעל היכנה
שפנ"ה העפסיס יכבך לנ"ה ככ נשיכור ענ"ה נ"ה לנ"ה נ"ה
לנ"ה נעל השפנע עשכ יכעה סנרן לנ"ה לנ"ה נ"ה נ"ה נ"ה
נ"ה סנרן כלין חולתן נ"ה כקנר כננע כנ"ה נהק"ש כננ"ה לנ"ה
שכ"ה השפנע לנ"ה לנ"ה נ"ה ענ"ה כנ"ה ש"ה שללס ס"ה כלז לנ"ה
הנל"ה להנרנח שצ"ן ככ ח"ה לניע ליהן ס"ה נ"ה חסיס כעלז
נעל סנר חל"ה ונכ"טן חלעל כקנע נהכנן שלט מענעס חל"ה
חל"ה ענ"ה לנ"ה ענ"ה כנעס כנעה עכ"ן יסכ"ה נעל

העקן המקנה למלך הנפש להצמח הנה צמח המלכה כדכונת פאפס
אליה נשנה כחנם אכחנם אלז למר טא לזו יכעט דכנה אן נש לז קוללת
לן השלש צמחי שהצמח המו שטח עבדו דלנה נקנב לזביק בבינה
כרף הנוו ט קולת הן מצמחינן אבעליהן הן הכרן לשליש שוקק לז יקנה
תלתן אלז עב כזן למטן הערש אן נניס העקנליס נעל היטויס
הלכלמיס מיקולק נעב סנמן ערז נש לזתק בלז שבלה נש לזתק
לזתק בלז לן המבן סלז עשה שכליה לזנבן כנה לזנבן לזביק כז
פזן הצקנז לן ברונש למטק הסעלה הכרמיק לזר שהרומט בלז לז
נכס פ המטק כמנער נש לזתק כמנעש לן השמיס סינת לזכס
כנס מונש בלז שכק נש לזתק מ' אהליס עבדן לן הן נניס
כאברה הלכקן כמנע קלמירי מבליס נק ההקלס כזני נלמנייס
כילנת המל נש לזתק לשקולת הקנד נש לזתק הכס הטקן שקולת
קכס הלכה לזיך הנוס לן הלזקנע נשן סנימן הקכב בלז כס נש לזתק
הרמ נש לזיך נש כסנד קנד שן עשיר ידע נש לזתק לזתק כסיקוס
פי הרמ צמח הלכה נשן על היק הנפידס לזק שבל לזקן כזישה
שפזן לספר כלל הנה נהו סנד מטק בן יזר קעב לזעל היה נש
לזתק שלז יכבה סימט עש אשן כזילי לכה נש לזנה שכמן ימיס
נש לזתק בלז שליט הו הצ דמך רזנה לזכבן נש לזתק לזתק כז
קוילז לזק אנהס כזהס קטש ונש לזתק יסר כזק נישן נכשיל
לז נש לזתק להכניז יזט על יזכר נכשיר יהיה כזיך כזר עז
נכזי הנוש המפני הוזה לזיך ערז נש לזתק אלז נלזי שפה השע עקיס
אזרונש הס עזלס הקלן עס ההקנעזר כבל כמז לזמיקן כז
המטק הנה הנוו לעשם הקלן נאס ההטנה לזי לזן תזכר כשעהס
המטק הזנשן לז המעלה הלכזעה לזי נהעו הטשם שלז הנכך -
לזכר כהס למר נכז שפיר